

'Dementie is vooral erg
als de samenleving er
niet mee om kan gaan'
Jan Hoet

uw kenmerk	Contact	Datum
-	Jurn Verschraegen	22/03/2019
ons kenmerk	Jurn.verschraegen@dementie.be	bijlage
-		-

■ Beoordelingscriteria jongdementie

Het dossier beschrijft alle onderstaande thema's (inclusief visie op (jong)dementie)

- Passen in de programmatie (Art 48/30)
Wij vragen 5 plaatsen in de planning voor genormaliseerd wonen in zorgflats voor personen met jongdementie in Zuid Limburg. De bedoeling is een gunstig planningsadvies in een effectieve erkenning om te zetten in het eerste kwartaal van 2020.
- Woonomgeving van de bewoners:
 - De woongelegenheden vormen een afzonderlijk architectonisch geheel ten opzichte van de overige woongelegenheden waarover het woonzorgcentrum met een bijkomende erkenning beschikt (Art 48/31 1°);
 - Momenteel zitten wij in volle uitbreiding infrastructuur van ons WZC via aanbouw nieuwbouwproject. Wij konden hiervoor VIPA middelen ontvangen. Tevens zijn bij de provincie Limburg, cel wonen, subsidiemiddelen voorzien ter ondersteuning van ons infrastructuurproject voor jongdementie.
 - Fase 1: vernieuwing dagverzorgingscentrum
 - Fase 2: nieuwbouw kleinschalig wonen + aanbouw 12 zorgflats waarvan 5 voor genormaliseerd wonen voor personen met jongdementie
 - Fase 3: verbouwing centrale lobby, inclusief fitnesszaal en buurtbar
 - Planning:
 - Fase 1: vernieuwing DVC: in gebruik genomen in sept 2018
 - Fase 2: start februari 2018, oplevering kleinschalig wonen en zorgflats voor personen met jongdementie: september 2019
 - Fase 3: fitness en buurtbar: oplevering december 2019

Opening nieuwbouw inclusief de zorgflats en het kleinschalig wonen:
januari 2020.

Het is een afzonderlijk architectonisch geheel met eigen ingang en een eigen binenentuin.

- Op een kleinschalige wijze het groepswonen van de gebruikers realiseren (Art 48/31 1°).

Er zijn 12 flats voorzien, ieder met eigen slaapkamer, badkamer, living, keuken met dementievriendelijke bediening. Deze zijn indien nodig ruim genoeg voor 2 personen zodat de partner ook kan gehuisvest worden. Er kan indiengewenst aansluiting gezocht worden met het kleinschalig wonen.

- Integrale zorg en ondersteuning bieden aan de gebruiker (art 48/32 2°):
 - Leefgewoontes van bewoners die verder gezet kunnen worden

Door met de bewoner met jongdementie en zijn naasten rond de tafel te gaan zitten voor of bij verhuis naar de zorgflat en de leefgewoontes in kaart te brengen. Samen bespreken hoe we die leefgewoontes naadloos kunnen verderzetten.

Afspraken brengen op het multidisciplinair team en integreren binnen onze werking.

- Dagindeling en dagbesteding met bijzondere aandacht voor deelname aan externe en gelijkaardige activiteiten waar men voordien aan deelnam (sport, socio-culturele activiteiten)

Wij vinden het belangrijk dat bij een opname in een zorgflat het leven van de zorgvrager niet stilvalt. We willen samen met de zorgvrager en zijn naasten kijken aan welke activiteiten binnen- en buitenshuis kan worden deelgenomen.

Samen een planning maken en kijken welke ondersteuning de zorgvrager nodig heeft in de verschillende dagdelen. Daarbij aandacht voor de hobby's, het sociaal leven en cultuurbeleving. Voor de dagbesteding kan de persoon eventueel aansluiten bij het dagverzorgingscentrum waar men zijn activiteiten aanpast aan de noden van de gebruikers met jongdementie.

Verder zal het belangrijk zijn om met buddies te werken. Dit kunnen vrijwilligers zijn die reeds binnen het WZC actief zijn. Anderzijds is het zinvol om buddies te werven uit de socio-culturele kring van de persoon met jongdementie. Dit heeft het grote voordeel dat er reeds een vertrouwensrelatie is. Een voorbeeld hiervan kan zijn wanneer iemand lid is/was van een sportclub, kan het zinvol zijn om een buddy(s) te werven uit deze club.

- o Respect voor de persoonlijke levenssfeer (gewoontes, noden, behoeften, persoonlijke overtuiging, ...)

Binnen ons WZC gedragen wij ons als bezoekers binnen de leefruimtes van de bewoners en werken we persoonsgericht. We vertrekken met andere woorden steeds vanuit elke individuele zorgvrager. We stemmen onze zorg af op de individuele noden en behoeften van elke bewoner. We houden daarbij rekening met de gewoontes en persoonlijke overtuigingen die de bewoner erop nahoudt. Binnen de zorgflats voor personen met jongdementie is het uiteraard de bedoeling om ook op deze manier te werk te gaan. Ons woonzorgcentrum is christelijk geïnspireerd maar staat open voor elke geloofsovertuiging.

- o Comfort

Naast het comfort dat de zorgflat reeds brengt, kunnen we samen kijken welke andere noden er zijn. Vanuit de verschillende disciplines kunnen we kijken hoe ze die zorgvraag kunnen invullen. Dit kan aan de hand van hulpmiddelen maar ook met aandacht voor veiligheid.

Het woonzorgcentrum heeft een busje met lift dat maakt dat rolstoelgebruikers comfortabel naar een bestemming kunnen. Anderzijds stopt er voor de zorgflats een belbus en is de reguliere bushalte op wandelafstand van het woon-zorgcentrum. We werken ook samen met taxi-bedrijven, die beschikken over liftbusjes.

- o Privacy

Wij werken conform de GDPR wetgeving.

Bij opname wordt er gevraagd of er foto's mogen worden genomen. Indien dit negatief is wordt er toch één foto genomen voor de fiche "vermiste personen" die wij gebruiken in samenwerking met de politie.

Elke zorgflat beschikt over een eigen sanitair blok met inloopdouche.

- De wijze waarop de persoon met jongdementie invloed kan hebben op de inrichting van zijn eigen dagelijks leven.

Vermits we steeds vertrekken vanuit de sterk persoonsgerichte zorg wordt de persoon met jongdementie al van voor de opname zeer nauw betrokken bij het structureren en inrichten van zijn dagelijks leven.

- De gezinssituatie van de gebruiker intensief begeleiden in samenwerking met de welzijns- en gezondheidsactoren die voor de specifieke situatie van de gebruiker relevant zijn (Art 48/32 3°):

- Kwaliteit van leven van bewoners en hun naasten
Kwaliteit staat hoog in het vaandel in ons WZC (Prezokeurmerk behaald)
Bij de opname en gedurende het verblijf van de zorgvrager bieden wij zoveel mogelijk informatie. Op elk ogenblik kunnen de mantelzorgers en de zorgvrager bij iemand terecht voor informatie of om hun verhaal te doen.
Wij proberen zoveel mogelijk in te gaan op de vragen en wensen van de bewoner en zijn naasten.
Wij proberen tevens zo huiselijk mogelijk te zijn, zodat we een vertrouwde omgeving creëren.
Wij proberen de kwaliteit van leven hoog te houden door fixatie-arm te werken.
- Begeleiding in transitie naar het groepswonen van mensen met dementie en hun familie
Wij zijn er ons van bewust dat de stap naar een WZC groot is. Wij vinden het dan ook belangrijk om de persoon met dementie en de mantelzorgers daar goed bij te begeleiden en te polsen naar hun behoeften en wensen. Wij proberen de manier van leven, de gewoontes, voor- en afkeuren goed in kaart te brengen om de stap naar het WZC zo goed als naadloos te laten verlopen. Het dagcentrum kan hierbij een overgangsfase zijn.
Wij proberen binnen ons WZC alles zo huiselijk mogelijk te maken, zodat het vertrouwd lijkt.
Mantelzorgers zijn steeds welkom als partners in de zorg, wij erkennen ze als ervaringsdeskundigen.
Wij proberen de mantelzorgers zoveel mogelijk te ondersteunen en te informeren.

- Aantonbaar maken of men al dan niet inzet op psycho-educatie (vb. Dementie en nu)

Wij hebben steeds een luisterend oor voor de vragen, bekommernissen van onze bewoners en mantelzorgers. Wij gaan in op de nood aan informatie. Wij proberen steeds begrip, geborgenheid en steun te bieden

We geven 2x paar jaar infomomenten over dementie. Deze infosessies staan open voor alle mantelzorgers, externen en vrijwilligers. Soms wordt er beroep gedaan op externe organisaties zoals de CM,

Voor het personeel zijn er tevens opleidingen die zowel door interne medewerkers als externen worden gegeven zoals het expertisecentrum dementie contact.

Tijdens de teamvergaderingen komt het psycho-sociaal welbevinden als een terugkerend apart item aan bod. Daar wordt het gedrag van een bewoner gekaderd binnen zijn dementieproces en wordt er vanuit deze casus dieper ingegaan over wat dementie is en welke veranderingen het teweeg brengt.

Twee maal per jaar is er een zorgoverleg. De bewoner, de mantelzorgers, het diensthoofd, de sociale dienst en indien nodig de referentiepersoon dementie bespreken hoe de zorg de afgelopen zes maanden werd ervaren. Tevens wordt de vroegtijdige zorgplanning besproken. Op dit overleg wordt door de referentiepersoon dementie de behoeften en het gedrag gekaderd binnen het dementieproces van de zorgvrager.

Om de twee maand is er een overleg met een neuropsycholoog van Asster (psychiatrisch centrum). Deze werkgroep psychosociaal welbevinden is in de het leven geroepen om het psycho-sociaal welbevinden van onze bewoners te verhogen. Er wordt een verslag gegeven op het volgende teamoverleg.

Op familiegesprekken geeft de referentiepersoon dementie uitleg over dementie naargelang de noden en de bekommernissen van de familie en koppelt terug naar het multidisciplinair team.

- Omgangadvies naar familie met bijzondere gedragsaspecten (bijvoorbeeld FTD, Lewy Body dementie, ...)

Op familiegesprekken geeft de referentiepersoon dementie uitleg over deze specifieke dementievormen rekening houdend met de noden en de bekommernissen van de familie.

Deze gesprekken kunnen steeds worden aangevraagd aan een teamlid, er wordt zo vlug mogelijk een afspraak geboekt. Ook de referentiepersoon neemt vaak het initiatief om een familie uit te nodigen.

Bij sommige families wordt dit gesprek meerdere keren herhaald.

- Omgang met familie en familieparticipatie: de gebruiker en/of zijn vertegenwoordiger, zijn mantelzorger en het multidisciplinair team beslissen samen over de zorg- en ondersteuningsdoelstellingen.

De familie en de zorgvrager zijn steeds welkom op de gebruikersraad die vier maal per jaar plaats vindt. Met de inbreng van de bewoner en of familie wordt verder aan de slag gegaan in de verschillende disciplines.

Mantelzorgers zijn steeds welkom als partners in de zorg, wij erkennen ze als ervaringsdeskundigen.

Wij proberen de mantelzorgers zoveel mogelijk te ondersteunen en te informeren.

Twee maal per jaar kunnen de zorgvrager en de mantelzorgers input geven over hoe ze de zorg ervaren of anders willen.

Iedereen kan steeds terecht bij het diensthoofd en kan daar zijn/haar ervaringen delen of zaken bevragen.

- Deskundigheid van het zorg- en behandelingsteam (Art 48/36)

Het Ocura personeel beschikt over de nodige basis kwalificaties verpleegkundigen en zorgkundigen. Binnen het verpleegkundig departement hebben momenteel 2 verpleegkundigen de bijzondere beroepstitel geriatrie. Hiernaast streven wij naar een continu opleidingsbeleid met inbouwen van intervisie momenten.

Daarnaast beschikken wij momenteel reeds over volgende specifieke competenties in ons team:

- referentieverpleegkundige dementie met certificaat geheugentrainer
- orthopedagoge met certificaat geheugentrainer
- sociaal verpleegkundige

-deeltijds neuropsycholoog in samenwerking met Asster

-deeltijds muziektherapeute

- Vormings- en ondersteuningsbeleid medewerkers
- Ocura organiseert interne workshops en opleidingen met o.a. volgende onderwerpen rond dementie:
 - Hoe omgaan met moeilijk hanteerbaar gedrag?
 - Inzicht in dementie/wat is dementie?
 - Ervaringsgericht werken
 - Persoonsgebondenwerken ipv taakgericht werken!
 - Hoe omgaan met agressie?
 - Muziek in de zorg
 - BIM: Beleven In Muziek
- Wij organiseren ook op teamniveau ervaringsgerichte leersessies in het omgaan met personen met dementie. Dit wordt begeleid door het expertisecentrum dementie Limburg.
- Boven op de voltijdsequivalent beschikken over extra personeel (zie BVR) dat over getuigschrift Referentiepersoon Dementie beschikt
- Wij hebben een referentieverpleegkundige dementie in ons woonzorgcentrum voor de jobtime van 80%.
 - Expertise:
 - Geven van vormen intern en extern
 - Coordinator van geheugenkoor zowel voor intramurale als extramurale personen met dementie
 - Via de expertise van onze referentiepersoon dementie organiseren wij intern een uitgebreid familie overleg waarin volgende items aan bod komen:
 - Gedragsveranderingen vanuit dementiebeeld
 - Onderzoeksresultaten bespreken met familie bv HAP, OLD, MMSE
 - Uitleg over evolutie dementieproces
 - In kaart brengen van levensverhaal/levensboom samen met familie
- Samenwerking met expertisecentrum dementie (erkende partnerorganisatie)
- Zie samenwerkingsovereenkomst dementie Limburg in bijlage
- Wij zijn trots te kunnen melden een goede samenwerking te hebben met zowel het expertisecentrum dementie Limburg als Vlaanderen.
- Dit komt in uiting door participatie in volgende projecten:

- Opstart van een geugenkoor/contactkoor voor personen met dementie ism beide expertisecentra in 2012. Hier hadden we een pioniersrol voor de provincie Limburg.
 - Deelname referentiepersoon dementie Ocura aan regionale dementielinken
 - Deelname vanuit Ocura aan intervisie momenten referentiepersoon dementie georganiseerd door expertisecentrum dementie Limburg.
 - Onze referentiepersoon werkt samen met expertisecentrum dementie Vlaanderen als coach in het geven van workshops muziek in de zorg.
 - Vanuit Ocura deelname aan expertenoverleg van het project: “De stem van ons geheugen”
- Verwijzingen naar referentiekader leven, wonen en zorg van personen met dementie (inclusief rol van de referentiepersoon dementie)
- We willen bewoners met dementie bijzondere aandacht geven door persoonsgerichte zorg. Een liefdevolle zorg bieden met het oog voor hun identiteit, autonomie en hun levensverhaal. Tevens hebben we speciale aandacht voor de eigen gewoontes, waarden en normen.
 - We scheppen een veilige omgeving waarin de persoon met dementie zich vrij kan bewegen. We hebben geen gesloten afdeling. Via een dwaaldetectiesysteem willen we de veiligheid en de vrijheid garanderen.
 - De referentiepersoon dementie biedt in de eerste plaats ondersteuning aan de zorgvrager en zijn naasten, aan de verschillende disciplines en vrijwilligers die de zorg voor personen met dementie op zich nemen.
 - In het totaal kader van deze begeleiding biedt de referentiepersoon dementie eveneens opleidingen, workshops en lezingen aan. Tevens is het de taak van de referentiepersoon dementie om een netwerk te ontwikkelen.
 - De referentiepersoon dementie gaat steeds op zoek naar innoverende therapieën, die bijdragen tot het welbevinden en het thuis voelen van de persoon met dementie binnen de organisatie. Voorbeelden hiervan zijn: het opstarten van een geheugenkoor en de introductie van de “BIM”.
- Ervaring met zorg voor personen met jongdementie m.a.w. aantal bewoners met jongdementie de voorbije jaren (zie ook planningsvergunningsaanvraag (art 3 1°c)), het aantal bezettingsdagen door personen met jongdementie in het jaar dat voorafgaat aan de oproep

Wij zijn momenteel in volle ontwikkeling in dit domein.. Wij wensen dit met onze nieuwe infrastructuur verder uit te breiden.

Jaartal	o Aantal bezettingsdagen personen met dementie cd KATZ	o aantal bezettingsdagen personen met jongdementie
o 2017	9599	o 404
o 2018	o 9982 o	o 410
o 2019	o 4284 (1+2 kwartaal)	o 193 (1+2 kwartaal)

- o De mate waarin de voorziening vroegtijdige zorgplanning en palliatieve zorg integreert in zijn werk
- Zes weken na opname in het woon-zorgcentrum vindt er een eerste overleg plaats omtrent de zorg. Hierbij wordt onze visie rond vroegtijdige zorgplanning en palliatief beleid toegelicht. Indien mensen hierover al gepraat hebben, bestaat de mogelijkheid om hun wensen kenbaar te maken in het dossier. In de volgende overlegmomenten betreffende de zorg (kantelmomenten) komt de vroegtijdige zorgplanning steeds aan bod. De termen wettelijke vertegenwoordiger en vertrouwenspersoon worden op het eerste overleg ook toegelicht. We staan ook ten allen tijde beschikbaar, indien er vragen, wensen en bedenkingen zijn. We verrijken ook onze kennis door opleidingen te volgen specifiek palliatieve zorgen bij personen met dementie. We beschikken over een multidisciplinaire werkgroep palliatieve zorgen. Er zijn overlegmomenten tussen de werkgroep dementie en de werkgroep palliatieve zorgen.
- Wij bieden palliatieve zorgen ook in de terminale fase aan.
- Genormaliseerd
 - o Voeren van een gewoon huishouden (genormaliseerd): linken/info met referentiekader
 - o In de zorgflats (voor 2 personen indien gewenst) is een eigen living, slaapkamer, bureau, badkamer, berging en keukenwand voorzien.

- Door de aanwezigheid van keuken in flats kan ervoor gekozen worden de eigen maaltijden te bereiden. De keukentoestellen dragen een dementievriendelijk label.
- Huiselijke sfeer door personeel (bijvoorbeeld geen uniform)
- Wij trachten de huiselijke sfeer te bekomen via:
 - Los te komen van functiedifferentiatie en het aanbieden van totaalzorg door leefgroepbegeleiders en buddies.
 - Alle medewerkers hebben een animatieve grondhouding
 - uniform in jeans (huiselijk maar toch hygiënisch)
 - geen karren voor logistiek
 - maaltijd bedeling niet individueel geproportioneerd maar wel *ik* komen op tafel plaatsen zoals thuis en proportioneren “surplace”
- Grootte van de beschikbare ruimte (o.a. tuin, werkplaats, ...)

De flats zijn ongeveer 70m² groot en sommigen beschikken over een eigen terras. Hiernaast zijn volgende gemeenschappelijke ruimtes ter beschikking: dwaaltuin, zithoek, garage, lobby, fitness, beautysalon inclusief kapsalon, pedicure en wellness. Grote cafetaria en buurtbar. Tenslotte hebben wij ook een kapel.

Gelieve als bijlage te vinden:

1. Een voorstelling van ons project
2. Onze Visie dementie inclusief jongdementie
3. Samenwerkingsovereenkomst Expertisecentrum dementie Limburg

(Inspiratiebron: Nederlandse zorgstandaard dementie op jonge leeftijd, 2015 / Referentiekader dementie Vlaanderen, 2019)